

самостійно. Дорослий розум базується на усталених, надійних і безпечних алгоритмах дій.

Важливим для розвитку життєвих компетентностей людини є також людські стосунки. На думку нейробіолога, лікаря і психотерапевта Йоахіма Бауера: «Немає ефективного навчання без хороших стосунків» [3]. Якщо заклад освіти не знаходить простору для побудови стосунків і продовжує зосереджуватися лише на реалізації освітньої програми, то він не буде ефективно навчати дітей і, як наслідок, не підготує їх до життя в сучасному світі. Сучасний світ – це простір надзвичайних можливостей, але водночас і викликів, які замість перешкоди можуть стати справжньою рушійною силою та запорукою здорового і щасливого життя.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бодак В., Пантюк Т., Пантюк М. Формування критичного мислення школярів засобами інтернет-медіа: огляд сучасних українських досліджень. *Молодь і ринок*. 2026. № 2 (246). С. 16–20.
2. Курбан О. Проблема критичності мислення при споживанні медіаконтенту в умовах інформаційної війни. *Синопис: текст, контекст, медіа*. 2022. № 1 (4). С. 45–52.
3. Психологія людини Вчитель та учень. URL: <https://ul.provse.v.ua/articles/psihologija-ljudini-vchitel-ta-uchen.html>
4. Фатянова Т. Формування критичного мислення молодших школярів засобами медіаосвіти. *Вісник науки та освіти. Серія: Педагогіка*. 2025. Вип. 4 (34). С. 1723–1732.
5. Шквир О. Критичне мислення молодших школярів: сутність і особливості. *Молодь і ринок*. 2019. № 4 (171). С. 23–29.

Леся ПЕРХУН
(Дрогобич)

ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ОСВІТИ ЯК ЧИННИК ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА

Сучасний етап розвитку суспільства характеризується глибокими трансформаційними процесами, що охоплюють економічну, соціальну та освітню сфери. У цих умовах освіта постає

не лише інструментом передачі знань, але й стратегічним ресурсом формування нової моделі мислення, орієнтованої на принципи сталого розвитку. Водночас стрімка цифровізація суспільства змінює саму природу освітнього процесу, відкриваючи нові можливості для навчання та розвитку особистості.

Проблематика освіти для сталого розвитку посідає важливе місце у сучасному науковому дискурсі. Дослідники підкреслюють її міждисциплінарний характер та орієнтацію на формування цінностей і поведінкових моделей. Водночас питання цифровізації освіти розглядається переважно крізь призму технологічних змін, що відбуваються в освітньому середовищі.

Попри значну кількість наукових праць, проблема інтеграції цифрових технологій у контексті формування компетентностей сталого розвитку залишається недостатньо розкритою, що й зумовлює необхідність подальших досліджень.

Освіта для сталого розвитку розглядається як цілісний процес, спрямований на формування здатності особистості діяти відповідально в умовах невизначеності та глобальних викликів. Її сутність полягає не лише у засвоєнні знань про довкілля чи економіку, але й у формуванні системного бачення світу, яке дає змогу усвідомлювати взаємозв'язки між різними сферами людської діяльності [1].

У цьому контексті цифрова трансформація освіти виступає важливим каталізатором змін. Вона не обмежується впровадженням технічних засобів навчання, а передбачає глибоку перебудову освітнього процесу, зміну ролі викладача і здобувача освіти, а також переосмислення змісту навчання. Цифрові технології створюють умови для персоналізації навчання, розширення доступу до освітніх ресурсів і розвитку нових форм взаємодії.

Водночас їх вплив на формування компетентностей сталого розвитку є багатовимірним. З одного боку, цифрове середовище сприяє розвитку критичного мислення, оскільки передбачає роботу з великими обсягами інформації, її аналіз та оцінювання. З іншого – створює умови для формування цифрової грамотності як невід'ємної складової сучасної компетентності.

Особливого значення набуває розвиток системного мислення, яке дозволяє розглядати проблеми сталого розвитку у комплексності. Цифрові інструменти, зокрема, моделювання та симуляції, дають змогу відтворювати складні процеси й аналізувати їхні наслідки, що значно підвищує ефективність навчання.

Водночас цифровізація освіти супроводжується низкою викликів. Серед них варто відзначити проблему цифрової нерівності, яка обмежує доступ до якісної освіти, а також ризики інформаційного перевантаження та зниження якості міжособистісної комунікації. У цьому контексті особливої ваги набуває формування відповідального ставлення до використання цифрових технологій [2].

Пропонується розглядати цифрову освіту для сталого розвитку як систему, що поєднує цільовий, змістовий та технологічний компоненти. Такий підхід дає можливість забезпечити узгодженість між освітніми цілями, змістом навчання та засобами їх реалізації. Важливим є також врахування ціннісного аспекту, оскільки саме він визначає спрямованість освітнього процесу.

Практична реалізація зазначених підходів передбачає інтеграцію тематики сталого розвитку у навчальні програми, активне використання цифрових платформ, а також залучення здобувачів освіти до проєктної діяльності. Така діяльність сприяє формуванню не лише знань, але й практичних навичок, необхідних для розв'язання реальних проблем.

Отже, цифрова трансформація освіти виступає важливим чинником формування компетентностей сталого розвитку, забезпечуючи нові можливості для навчання та розвитку особистості. Водночас її ефективність залежить від здатності освітніх систем інтегрувати технологічні інновації з гуманістичними цінностями.

ЛІТЕРАТУРА

1. UNESCO. Education for Sustainable Development: A Roadmap. URL: <https://www.unesco.org/en/articles/education-sustainable-development-roadmap>
2. Redecker C. European Framework for the Digital Competence of Educators. URL: <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC107466>